

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ CÔNG THƯƠNG

VIỆN NGHIÊN CỨU THƯƠNG MẠI

ĐẶNG THỊ THÚY HỒNG

**PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

HÀ NỘI, 2015

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ CÔNG THƯƠNG

VIỆN NGHIÊN CỨU THƯƠNG MẠI

ĐẶNG THỊ THÚY HỒNG

**PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS
TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

Chuyên ngành : Thương mại

Mã số : 62.34.10.01

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học:

1. PGS.TS. NGUYỄN VĂN LỊCH

2. TS. HOÀNG XUÂN HÒA

HÀ NỘI, 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi cam đoan luận án là một công trình nghiên cứu khoa học độc lập. Các kết quả nghiên cứu trong luận án do Tôi tự điều tra, tìm hiểu và phân tích một cách trung thực, phù hợp với đề tài nghiên cứu.

Nghiên cứu sinh

Đặng Thị Thúy Hồng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
MỤC LỤC	ii
DANH MỤC BẢNG BIỂU	v
DANH MỤC BIỂU ĐỒ - HÌNH	vii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	ix
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Lý do lựa chọn đề tài.....	1
2. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Phương pháp nghiên cứu.....	3
5. Đóng góp mới của Luận án.....	5
6. Kết cấu nội dung Luận án	5
PHẦN TỔNG QUAN CÁC VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	6
1. Tổng quan các công trình nghiên cứu trong nước	6
2. Tổng quan các công trình nghiên cứu ngoài nước.....	9
PHẦN NỘI DUNG, KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	15
CHƯƠNG 1: NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CƠ BẢN VỀ PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS THÀNH PHỐ	15
1.1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CƠ BẢN VỀ LOGISTICS THÀNH PHỐ	15
1.1.1. Tính tất yếu về logistics thành phố.....	15
1.1.2. Khái niệm về logistics thành phố.....	17
1.1.3. Đặc điểm và vai trò của logistics thành phố.....	21
1.2. NỘI DUNG PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS THÀNH PHỐ VÀ CHỈ TIÊU ĐÁNH GIÁ	27
1.2.1. Khái niệm về hệ thống logistics thành phố.....	27
1.2.2. Nội dung phát triển hệ thống logistics thành phố.....	30
1.2.3. Chỉ tiêu đánh giá sự phát triển của hệ thống logistics thành phố	36
1.3. CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN SỰ PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS THÀNH PHỐ.....	38
1.3.1. Nhóm nhân tố phản ánh môi trường phát triển của hệ thống logistics thành phố:	39

1.3.2. Nhóm nhân tố phản ánh khả năng phát triển của hệ thống logistics thành phố .	43
1.4. KINH NGHIỆM PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS Ở MỘT SỐ THÀNH PHỐ TRÊN THẾ GIỚI VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM CHO THÀNH PHỐ HÀ NỘI	48
1.4.1. Kinh nghiệm phát triển hệ thống logistics thành phố ở một số thành phố trên thế giới	48
1.4.2. Bài học kinh nghiệm cho TP. Hà Nội trong phát triển hệ thống logistics thành phố ...	56
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI	58
2.1. ĐẶC ĐIỂM TỰ NHIÊN KINH TẾ XÃ HỘI CỦA THÀNH PHỐ HÀ NỘI CÓ ẢNH HƯỞNG ĐẾN HOẠT ĐỘNG LOGISTICS THÀNH PHỐ	58
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	58
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội TP. Hà Nội	60
2.2. PHÂN TÍCH THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI THỜI GIAN QUA	68
2.2.1. Thực trạng phát triển cơ chế pháp luật	68
2.2.2. Thực trạng phát triển cơ sở hạ tầng	71
2.2.3. Thực trạng phát triển doanh nghiệp cung ứng dịch vụ logistics.....	89
2.2.4. Thực trạng phát triển doanh nghiệp sử dụng dịch vụ logistics.....	110
2.2.5. Thực trạng nguồn nhân lực logistics.....	112
2.3. ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS THÀNH PHỐ HÀ NỘI	116
2.3.1. Về những kết quả trong phát triển hệ thống logistics thành phố.....	116
2.3.2. Về những hạn chế trong phát triển hệ thống logistics thành phố	118
2.3.3. Nguyên nhân của những hạn chế.....	121
CHƯƠNG 3: GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI ĐẾN NĂM 2030, TẦM NHÌN 2050	124
3.1. TRIỂN VỌNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI CỦA THÀNH PHỐ HÀ NỘI VÀ QUAN ĐIỂM, MỤC TIÊU, ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS THÀNH PHỐ HÀ NỘI ĐẾN NĂM 2030, TẦM NHÌN 2050	124
3.1.1. Triển vọng phát triển kinh tế - xã hội của TP. Hà Nội đến năm 2030 và tầm nhìn 2050.....	124
3.1.2. Mục tiêu, quan điểm và định hướng phát triển hệ thống logistics thành phố đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2050.....	129

3.2. GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI ĐẾN NĂM 2030, TẦM NHÌN 2050	133
3.2.1. Giải pháp hoàn thiện cơ chế chính sách phát triển hệ thống logistics thành phố.....	133
3.2.2. Giải pháp phát triển cơ sở hạ tầng logistics trên địa bàn TP. Hà Nội	138
3.2.3. Giải pháp phát triển hệ thống doanh nghiệp cung cấp dịch vụ logistics trên địa bàn thành phố.....	142
3.2.4. Giải pháp phát triển hệ thống doanh nghiệp sử dụng dịch vụ logistics trên địa bàn thành phố.....	145
3.2.5. Giải pháp đào tạo nguồn nhân lực cho hệ thống logistics thành phố	146
3.3. KIẾN NGHỊ CÁC ĐIỀU KIỆN TIỀN ĐỀ ĐỂ PHÁT TRIỂN HỆ THỐNG LOGISTICS THÀNH PHỐ	148
3.3.1. Kiến nghị đối với Nhà nước	148
3.3.2. Kiến nghị đối với UBND TP. Hà Nội	150
3.3.3. Kiến nghị đối với các doanh nghiệp	150
KẾT LUẬN	152
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ.....	154
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	155
PHỤ LỤC	

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1:	Thứ hạng các cảng container hàng đầu thế giới năm 2011 và 2012	51
Bảng 1.2:	Top 5 quốc gia dẫn đầu trong lĩnh vực dịch vụ logistics năm 2014	54
Bảng 1.3:	Đánh giá dịch vụ logistics Singapore năm 2014	55
Bảng 2.1:	Dân số trung bình phân theo giới tính và phân theo thành thị, nông thôn TP. Hà Nội giai đoạn 2008 - 2013.....	60
Bảng 2.2:	Tổng sản phẩm trên địa bàn TP. Hà Nội theo giá hiện hành phân theo khu vực kinh tế giai đoạn 2008 - 2013	61
Bảng 2.3:	Tốc độ tăng GDP bình quân mỗi năm cả nước trong giai đoạn 2001 - 2010 ...	62
Bảng 2.4:	GDP bình quân đầu người của Hà Nội và cả nước giai đoạn 2008 - 2013	64
Bảng 2.5:	Một số chỉ tiêu chủ yếu tính bình quân đầu người TP. Hà Nội giai đoạn 2008 - 2013.....	64
Bảng 2.6:	Phân cấp ra quyết định hệ thống chính sách pháp luật ở Việt Nam.....	69
Bảng 2.7:	Ước tính chi phí do ùn tắc giao thông trong vận tải đường bộ của cả nước và địa bàn TP. Hà Nội năm 2010	76
Bảng 2.8:	Ước tính tổng chi phí do ùn tắc (mọi loại xe) cả nước và địa bàn TP. Hà Nội năm 2010	77
Bảng 2.9:	Các tuyến đường sắt có Hà Nội làm đầu nút.....	79
Bảng 2.10:	Danh mục các tuyến đường sắt đô thị đã được phê duyệt trên địa bàn TP Hà Nội	80
Bảng 2.11:	Danh sách các hãng hàng không hàng hóa có kết nối với Sân bay quốc tế Nội Bài.....	84
Bảng 2.12:	Đánh giá của nhà quản lý về thực trạng ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động kinh doanh trên địa bàn TP. Hà Nội hiện nay.....	88
Bảng 2.13:	Số cơ sở hoạt động trong ngành GTVT trên địa bàn TP. Hà Nội giai đoạn 2010 - 2013.....	90
Bảng 2.14:	Đánh giá năng lực các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ logistic của Hà Nội trong giai đoạn hiện nay	91
Bảng 2.15:	Khối lượng hàng hóa vận chuyển trên địa bàn TP. Hà Nội giai đoạn 2008 - 2013.....	94
Bảng 2.16:	Cơ cấu khối lượng hàng hóa vận chuyển trên địa bàn TP. Hà Nội giai đoạn 2010 - 2013.....	95

Bảng 2.17:	Tổng mức bán lẻ hàng hóa TP. Hà Nội thời kỳ 2008 – 2013	97
Bảng 2.18:	Số cơ sở kinh doanh thương nghiệp và dịch vụ cá thể phân theo ngành nghề trên địa bàn TP. Hà Nội	98
Bảng 2.19:	Doanh thu thương nghiệp, dịch vụ trên địa bàn TP. Hà Nội phân theo loại hình kinh tế và phân theo ngành kinh tế.....	99
Bảng 2.20:	Kim ngạch hàng hóa xuất khẩu trên địa bàn TP. Hà Nội phân theo thành phần kinh tế và phân theo nhóm hàng giai đoạn 2008 - 2013.....	101
Bảng 2.21:	Kim ngạch hàng hóa nhập khẩu trên địa bàn TP. Hà Nội phân theo thành phần kinh tế và phân theo nhóm hàng giai đoạn 2008 - 2013.....	102
Bảng 2.22:	Khối lượng hàng hóa luân chuyển trên địa bàn TP. Hà Nội, giai đoạn 2010 - 2013.....	103
Bảng 2.23:	Đánh giá của nhà quản lý về thực trạng thực hiện thủ tục hải quan trên địa bàn TP. Hà Nội hiện nay	105
Bảng 2.24:	Đánh giá dịch vụ logistics Việt Nam năm 2014.....	106
Bảng 2.25:	Doanh thu vận tải, kho bãi và dịch vụ hỗ trợ vận tải phân theo loại hình kinh tế của TP. Hà Nội, 2008 - 2012.....	108
Bảng 2.26:	Tổng sản phẩm quốc nội (GDP) ngành vận tải, kho bãi theo giá hiện hành trên địa bàn TP. Hà Nội giai đoạn 2010 - 2013.....	108
Bảng 2.27:	Giá trị sản xuất một số ngành kinh tế theo giá hiện hành trên địa bàn TP. Hà Nội	110
Bảng 2.28:	Lao động các doanh nghiệp trong ngành GTVT trên địa bàn TP. Hà Nội giai đoạn 2008 - 2013	113
Bảng 2.29:	Chất lượng nguồn nhân lực trong ngành logistics trên địa bàn TP. Hà Nội	115
Bảng 2.30:	Đánh giá của doanh nghiệp logistics về chất lượng cơ sở hạ tầng logistics trên địa bàn TP. Hà Nội.....	119
Bảng 3.1:	Dự báo dân số Thành phố Hà Nội 2015 - 2020	125
Bảng 3.2:	Mục tiêu phát triển kinh tế, xã hội đến năm 2020, tầm nhìn 2030.....	126
Bảng 3.3:	Mục tiêu về các chỉ số tăng trưởng đến năm 2020, tầm nhìn 2030	126

DANH MỤC BIỂU ĐỒ - HÌNH

BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 1.1.	Đánh giá của các nhà quản lý về mức độ đóng góp của logistics thành phố đối với các doanh nghiệp trên địa bàn TP. Hà Nội	25
Biểu đồ 1.2:	Đánh giá của các nhà quản lý về mức độ đóng góp của logistics thành phố đối với kinh tế TP. Hà Nội	26
Biểu đồ 1.3:	Đánh giá của các nhà quản lý về tác động của logistics thành phố về xã hội đối với TP. Hà Nội	27
Biểu đồ 1.4:	Cơ cấu doanh thu thương nghiệp và dịch vụ trên địa bàn TP Hà Nội giai đoạn 2010 - 2013	47
Biểu đồ 2.1:	Cơ cấu tổng sản phẩm trên địa bàn TP. Hà Nội giai đoạn 2008 - 2013....	63
Biểu đồ 2.2:	Đánh giá của nhà quản lý về những hạn chế của hệ thống pháp luật logistics trên địa bàn TP. Hà Nội hiện nay.....	70
Biểu đồ 2.3:	Đánh giá của doanh nghiệp về sự phù hợp của các chính sách phát triển hệ thống logistic trên địa bàn thành phố Hà Nội hiện nay	71
Biểu đồ 2.4:	Ý kiến đánh giá của các nhà quản lý về thực trạng chất lượng cơ sở hạ tầng logistics của Hà Nội hiện nay.....	78
Biểu đồ 2.5.	Đánh giá của các nhà quản lý về thực trạng các doanh nghiệp cung ứng dịch vụ logistics trên địa bàn Hà Nội hiện nay	92
Biểu đồ 2.6:	Đánh giá của nhà quản lý về thực trạng thực hiện thủ tục hải quan trên địa bàn TP. Hà Nội hiện nay (1 điểm - không ảnh hưởng, 5 điểm - rất ảnh hưởng)	106
Biểu đồ 2.7:	Đánh giá của các doanh nghiệp logistics về các doanh nghiệp sử dụng dịch vụ Logistic ở Hà Nội hiện nay	111
Biểu đồ 2.8:	Nguyên nhân chính doanh nghiệp không có nhu cầu thuê ngoài dịch vụ logistics.....	112
Biểu đồ 2.9:	Hình thức đào tạo người lao động về logistics ở doanh nghiệp.....	114
Biểu đồ 2.10:	Đánh giá của các nhà quản lý về hạn chế nguồn nhân lực logistics Hà Nội.	115
Biểu đồ 2.11:	Đánh giá của doanh nghiệp logistics về thực trạng hệ thống logistics thành phố trên địa bàn Hà Nội trong giai đoạn hiện nay	118

Biểu đồ 2.12:	Kinh phí đào tạo nguồn nhân lực logistics của các doanh nghiệp	120
Biểu đồ 2.13:	Đánh giá về các chỉ số của hệ thống logistics thành phố trên địa bàn TP. Hà Nội hiện nay	120
Biểu đồ 2.14:	Đánh giá về mức độ liên kết của doanh nghiệp trong hệ thống logistics thành phố trên địa bàn TP. Hà Nội hiện nay	121
Biểu đồ 3.1:	Đánh giá của các nhà quản lý về mức độ quan trọng của những giải pháp nhằm xây dựng và phát triển hệ thống logistics thành phố bền vững.....	136
Biểu đồ 3.2:	Các giải pháp cần tập trung để phát triển thị trường và hoàn thiện hệ thống logistic trên địa bàn Hà Nội theo ý kiến của doanh nghiệp.....	137
Biểu đồ 3.3:	Ý kiến của doanh nghiệp logistics về mức độ cần thiết của các giải pháp phát triển bền vững hệ thống logistic TP. Hà Nội.....	141

HÌNH

Hình 1.1.	Hệ thống logistics thành phố.....	29
Hình 1.2:	Các nhân tố ảnh hưởng đến sự phát triển của hệ thống logistics thành phố....	38
Hình 1.3:	Mạng lưới kết nối của các cảng container Tokyo - Nhật Bản.....	53
Hình 2.1:	Bản đồ Thành phố Hà Nội mở rộng.....	59
Hình 2.2:	Tuyến đường giao thông Vành đai IV và V trên địa bàn Hà Nội	65
Hình 2.3:	“Hai hành lang kinh tế” Việt Nam - Trung Quốc	66
Hình 2.4:	Bản đồ Quy hoạch kết nối hệ thống đường sắt quốc gia - Vùng đô thị Hà Nội...	80